

Jmenování zástupce České republiky do správní rady College of Europe pro čtvrté funkční období a úprava financování členského příspěvku College of Europe

1. Úvod

Česká republika se stala na základě usnesení vlády ze dne 19. března 2003 č. 277 členem správní rady College of Europe v Bruggách (dále jen „CoE“). Pro třetí funkční období byl na základě usnesení vlády ze dne 20. července 2009 č. 940 jmenován zástupcem České republiky ve správní radě této mezinárodní vzdělávací instituce doc. Ing. Jiří Patočka, CSc.

CoE je soukromá akademická instituce založená v roce 1949 v Bruggách jako první mezinárodní institut se zaměřením na evropská studia. Je tvořena dvěma univerzitními prostory, z nichž jeden se nachází v belgických Bruggách a druhý, založený v roce 1994, v polském Natolinu. Nabízí desetiměsíční postgraduální studium zaměřené na problematiku Evropské unie a evropské integrace, je dobrým odrazovým můstkem pro kariéru v evropských institucích.

Studijní program zahrnuje přednášky, výzkumné semináře, simulační cvičení, víkendové workshopy a setkávání s pozvanými specialisty. Je přednášen v anglickém a francouzském jazyce a je zakončen např. tituly „Master of European Law, Master of Arts in European Economic Studies“¹⁾, dle absolvovaného programu. Podmínkou pro získání titulu je úspěšné vykonání ústní a písemné zkoušky na konci každého semestru a vypracování diplomové práce. CoE využívá široké škály kontaktů s evropskými institucemi, mezinárodními organizacemi, evropskými univerzitami i významnými osobnostmi a je charakteristická intelektuální nezávislostí, bilingvismem, rozmanitostí akademického sboru a multikulturním prostředím. Během studia v Bruggách se studenti mají možnost seznámit blíže s institucemi EU v Bruselu, studenti v Natolinu uskutečňují návštěvy okolních zemí (v loňském roce navštívili studenti Turecko, Ukrajinu, Brusel, Bruggy a Lucemburk).

V červenci 2012 vyprší zástupci ČR doc. Patočkovi mandát pro třetí funkční období. **Navrhuje se** jmenovat ho i pro čtvrté funkční období, 2012 - 2015. Doc. Ing. Jiří Patočka, CSc. během svého devítiletého mandátu (za uplynulá tři období) navázal cenné kontakty se zástupci dalších členských zemí, vybudoval si autoritu, pronikl do mechanismu fungování College of Europe a v neposlední řadě i díky svým jazykovým dovednostem vždy byl aktivním členem správní rady College of Europe - při jednáních ihned reagoval a diskutoval se zástupci College of Europe.

¹⁾ Studium na College of Europe neodpovídá ani magisterskému ani doktorskému studijnímu programu na vysokých školách v ČR, tudíž není možné je dle § 89 a 90 zákona o vysokých školách uznat za rovnocenné se vzděláním získaným po absolvování výše uvedených vysokoškolských studijních programů v ČR.. Jednoleté postgraduální studium na College of Europe, které není ukončeno titulem Ph.D. či jiným doktorátem, je možné přirovnat spíše ke studiu v programu celoživotního vzdělávání. Vede ke zvýšení kvalifikace, tzn. pro uznání tzv. odborné kvalifikace pro výkon některých povolání v souladu se směrnicemi EU, ale nelze je posuzovat jako součást standardního vysokoškolského studia v ČR a uznat za rovnocenné vysokoškolskému vzdělávání. Jednoroční studium na College of Europe neodpovídá standardu denního studia v ČR.

2. Podmínky pro přijetí ke studiu

Uchazeči o postgraduální studium na CoE musejí mít ukončené vysokoškolské vzdělání v příslušném oboru, dobrou znalost angličtiny a francouzštiny (min. na úrovni B2 podle Evropského společného referenčního rámce). Podkladem pro zařazení do výběrového řízení je řádně vyplněná přihláška (dostupná na www.coleurop.be). Spolu s řadou podpůrných dokumentů, které jsou blíže specifikovány v přihlašovacím formuláři, který se zasílá na národní kontaktní místo, kterým je v České republice Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy (dále jen „MŠMT“), odbor pro záležitosti EU a zároveň i na CoE do Brugg, a to do 15. ledna kalendářního roku. MŠMT ve spolupráci s CoE organizuje výběrové řízení, jehož termín určuje zástupce CoE. Ten také vede celý pohovor s uchazeči v anglickém a francouzském jazyce (cca 20 minut) za přítomnosti zástupce ČR ve správní radě CoE a zástupců Ministerstva vnitra (dále jen „MV“) a MŠMT. Uchazeči uvedou ve své přihlášce obor, na který se přednostně hlásí a druhý jako náhradní. Konečné rozhodnutí kolik studentů a na jaký obor bude přijato, záleží na rozhodnutí CoE. Oznámení o přijetí či nepřijetí ke studiu zasílá CoE na kontaktní místo. MŠMT poté vyrozumí všechny uchazeče o výsledcích přijímacího řízení a zároveň dotazem ověřuje, zda přijatí souhlasí s tím, že byli případně vybráni na obor, který uvedli až jako druhý v pořadí své volby. MŠMT vyrozumí o výsledcích přijímacího řízení MV. Poté, co jsou splněny všechny předepsané podmínky (podepsaná kvalifikační dohoda mezi uchazečem o studium a jeho zaměstnavatelem) a uchazeč skutečně ke studiu nastoupí, MV převede na účet CoE úhradu školného za tyto studenty (vždy až po potvrzení jejich fyzické přítomnosti v místě studia).

Usnesením vlády České republiky ze dne 20. července 2009 č. 940 byla rozšířena možnost vyplácení vládního stipendia ke studiu na College of Europe i na absolventy vysokých škol s tím, že se po vybrání ke studiu zaváží k pracovnímu poměru ve státní správě či územní samosprávě na dobu tří let po absolvování studia nebo uhrazení stipendia v jeho plné výši a s tím, že toto rozšíření poskytnutí stipendia bude možné až v případě nedostatečného počtu vhodných zájemců z řad zaměstnanců ve veřejné správě. Usnesením ze dne 16. listopadu 2009 č. 1400 byl schválen postup a podmínky pro poskytování tohoto stipendia včetně metodického pokynu k uzavření smlouvy o budoucí pracovní smlouvě.

Přehled uchazečů ke studiu a absolventů studia na CoE za ČR z oblasti veřejné správy od roku 2009

Akademický rok	Počet přihlášených uchazečů do výběrového řízení	Počet uchazečů přijatých ke studiu	Počet absolventů
2009/2010	11	5	5
2010/2011	5	1*	0
2011/2012	3	1	1
2012/2013	5	1	**

*vybraná uchazečka nakonec ke studiu nenastoupila

** bude upřesněno v červnu 2013

3. Zvýšení poplatku za studium

Poplatek za studium na akademický rok 2012/2013 činí 20 000 EUR pro studium v Natolinu a 22 000 EUR pro studium v Bruggách.

Studijní poplatek, tj. i poskytované stipendium, pokrývá školné, připojení na internet, ubytování na koleji a stravování v menze ve dnech školní výuky (pondělí až sobota). Lze získat i stipendium od CoE, které však není nárokové - nově CoE zavedlo možnost udělení jednoho stipendia na členskou zemi. Toto stipendium je určeno pro studenty, kteří projeví zájem o Evropskou politiku sousedství. Ti si pak vyberou toto téma pro svoji diplomovou práci.

Některé země poskytují stipendium určené výhradně pro studium na CoE (Francie, Velká Británie, Německo, Polsko, nově i Čína). ČR měla pro akademické roky 2007/2008 a 2008/2009 k dispozici 10 vládních stipendií pro pracovníky veřejné správy, usnesením č. 940 20. července 2009 bylo stanoveno, že pro rok 2009/2010 a další léta počet bude počet stipendií odpovídat výši schváleného rozpočtového objemu v kapitole Ministerstva vnitra pro daný kalendářní rok.

Od akademického roku 2003/2004 výše studijního poplatku rostla následovně:

Akademický rok	Natolin	Bruggy
2003/2004 - 2004/2005	15 000 EUR	15 000 EUR
2005/2006 - 2006/2007	16 800 EUR	16 800 EUR
2007/2008 - 2008/2009	17 640 EUR	17 640 EUR
2009/2010 - 2011/2012	19 000 EUR	21 000 EUR
2012/2013	20 000 EUR	22 000 EUR

Výkonný výbor CoE o navýšení studijních poplatků rozhodl v říjnu 2011 a členové správní rady CoE byli informováni o záměru zvýšit studijní poplatek e-mailem, správní rada tedy neměla možnost o tom hlasovat.

Při výběrovém řízení, které proběhlo 27. dubna 2012, se zástupce College of Europe, Georges Mink, zmínil o možnosti výjimečného udělení dvou až tří stipendií Evropské politiky sousedství pro úspěšné zájemce z České republiky.

Navrhuje se prostřednictvím člena správní rady doc. Ing. Jiřího Patočky CSc. tuto možnost projednat s College of Europe. Díky těmto stipendiím by měli možnost studovat nejlepší zájemci z řad veřejné správy i absolventů vysokých škol, zvýšil by se počet studentů za Českou republiku, tedy dvě až tři stipendia by byla financována z rozpočtu College of Europe, potažmo Evropského parlamentu, který tento program financuje. College of Europe dále nově nabízí až deset stipendií Bronislawa Geremeka pro absolventy historie pro studium v kampusu Natolin.

4. Úprava financování členského příspěvku

Členové správní rady CoE byli na červnovém jednání v roce 2009 vyzváni k navýšení členského příspěvku počínaje rokem 2010. Členský příspěvek byl navýšen z 20 000 EUR na 30 000 EUR a na zasedání v prosinci 2011 bylo navrženo plošné zvýšení příspěvků členských zemí.

Pozice jednotlivých zemí byly v tomto ohledu rozdílné, některé akceptovaly navýšení příspěvku, ale zrušily nebo časově limitovaly program státních stipendií pro CoE (Anglie, Wales, Rakousko, Nizozemí), jiné se drží programu vládních stipendií, ale přispívají dosavadní částkou 20 000 EUR. Slovinsko se na základě zvýšení příspěvku rozhodlo ze správní rady CoE vystoupit.

Postoj České republiky byl vzhledem k finanční krizi a také k tomu, že studium na CoE není plně využíváno českými zájemci, zamítavý.

College of Europe byla informována dopisem náměstkyně ministra vnitra pro evropské záležitosti, Mgr. Lenkou Ptáčkovou Melicharovou, ze dne 7. července 2010 o tom, že vláda ČR bude informována o zvýšení členského příspěvku a že ČR bude platit nezvýšený členský příspěvek, vzhledem k současné hospodářské situaci a k nesouhlasnému postoji některých dalších členských států.

Taktéž člen správní rady za ČR doc. Ing. Jiří Patočka, CSc. informoval na jednání správní rady, že pokud by byla Česká republika nucena zaplatit zvýšený členský příspěvek, učinila by tak na úkor částky, určené pro stipendia, tudíž by ve výsledku mohla poslat ke studiu na College of Europe méně studentů.

V minulosti byla CoE informována o negativním postoji ČR ke zvýšení členského příspěvku a také ČR dosud platila nezvýšenou částku.

Dne 25. června 2012 proběhlo zasedání správní rady College of Europe, doc. Ing. Jiří Patočka, CSc. projednal možnost snížení členského příspěvku pro ČR na 15 000 EUR (vzhledem ke snižování finančních prostředků v rozpočtu vlády i vzhledem k tomu, že např. Rakousko platí také jen 15 000 EUR). Zástupci CoE souhlasili s podmínkou oficiální žádosti ze strany ČR.

Navrhuje se schválit snížený členský příspěvek za ČR, tj. 15 000 EUR. Dále se navrhuje zaslat dopis předsedy vlády na CoE s tím, že vláda schválila nižší částku, a proto žádáme o oficiální potvrzení této výše příspěvku a také se zachováním hlasovacího práva. Od tohoto roku se navrhuje částku 15 000 EUR opět rozdělit na třetiny - MŠMT 5 000 EUR, MV 10 000 EUR. V tomto duchu tedy dojde ke změně usnesení vlády ze dne 11. dubna 2007 č. 365 o úpravě financování související s úhradou členského příspěvku College of Europe.

Zpráva zástupce České republiky ve správní radě CoE za třetí funkční období (2009 - 2012)

Evropská škola v Bruggách patří k nejprestižnějším evropským institucím, jejímž posláním je příprava specialistů pro vysoké funkce v orgánech Evropské Unie. Význam této instituce spočívá především v přímém propojení s orgány EU v Bruselu, Lucemburku a Štrasburku, kam jsou studenti zařazováni na praktické stáže, navazují odborné a osobní kontakty a zpracovávají závěrečné práce na témata bezprostředně související s praktickou agendou jednotlivých organizačních útvarů. Smyslem je propojení teoretické výuky s praxí a současně výběr nejzdatnějších uchazečů pro práci v administrativě EU.

Již z tohoto pohledu mají členské státy EU enormní zájem na přípravě svých odborníků v této škole a s ohledem na potřebu zvýšit možnosti hájit národní zájmy dané země v aparátu EU usilují o rozšíření počtu vlastních exponentů v orgánech EU. Z tohoto důvodu řada zemí včetně

ČR poskytuje speciální vládní stipendia pro vzdělávání úředníků veřejné správy na této instituci a různým způsobem reguluje jejich spolupráci s mateřskou zemí.

V uplynulých třech letech dochází vedle toho k výraznému posílení zájmu o studium ze strany nadnárodních firem a organizací, sledujících zájem posílit orientaci svých odborníků v činnosti správních orgánů EU a získat navíc potřebné kontakty. Úroveň školy je navíc posílena přímou účastí vysokých úředníků a politiků EU ve výuce a pořádáním specializovaných kolokvií na aktuální témata se zastoupením jednak vysokých činitelů Unie a jednak představitelů vlád jednotlivých členských zemí.

V uplynulých letech se proto i struktura výuky postupně přizpůsobovala měnící se problematice a významům jednotlivých oblastí činnosti EU. Z původní orientace na politologii, historii a správní vědu bylo výrazně posíleno postavení ekonomie, práva, mezinárodních vztahů a diplomacie, jednotlivé kurzy byly zajištěny prestižními profesory předních evropských univerzit. Rozvojová strategie CoE je zaměřena (s podporou komisařky Ashtonové) na rozvíjení studijních programů orientovaných na Čínu, která bude hradit stipendia pro své studenty v Bruggách a má zájem na spolupráci s EU a v jejím rámci College of Europe směrem k rozvoji nových vědecko-výzkumných center na čínském území, jednak ve stávajících průmyslových městech a jednak v nově zakládaných sídlech.

Vzhledem k rostoucím nákladům na výuku bylo v předmětném období dosaženo napojení školy na rozpočet EU, bylo dosaženo akreditace nejen pro EU, ale i pro obě součásti univerzity tj. pro Belgie a Polsko. Škola se v tomto smyslu stala nejen specializovanou institucí pro výuku problematiky EU, nýbrž i standardní – prestižní – evropskou univerzitou, jejíž absolventi získávají všeobecně uznávané hodnosti.

V tomto ohledu nicméně dále vzrostly náklady na provozování obou součástí škol v Bruggách a v polském Natolinu, zejména v souvislosti s výstavbou nového univerzitního areálu v Bruggách a dobudováním komplexu budov v Natolinu, kde však podstatnou část nákladů hradí polská vláda. Zvýšení nákladů se postupně promítlo do snah o navýšení členských příspěvků jednotlivých zemí i do postupného zvyšování školného. Členský příspěvek ČR je dosud hrazen v původní výši a o jeho navýšení byly na posledních dvou zasedání správní rady vedeny poměrně ostré diskuse, zejména s ohledem na úsporná opatření v souvislosti s finanční krizí. Tato jednání nejsou dosud uzavřena a předpokládá se jejich pokračování na červnovém zasedání Správní rady. Úplná kapacita školy pro následující rok počítá s cca 315 studenty (Bruggy + Natolin). Mírné navýšení počtu studentů je dáno rozvojem programu politiky dobrého sousedství se zeměmi východní a jihovýchodní Evropy včetně Turecka, který je finančně podpořen z fondů EK (20 tureckých studentů je financováno tamními soukromými firmami). Výhledově se navrhuje zvýšení příspěvků členských zemí na 30 000 EUR, pozice jednotlivých zemí je v tomto ohledu rozdílná, některé akceptují navýšení příspěvku, ale ruší nebo časově limitují program státních stipendií pro College of Europe (Anglie, Wales, Rakousko, Nizozemí), jiné se podrží programu vládních stipendií, ale budou přispívat dosavadní částkou 20 000 EUR.

V uvedeném smyslu navrhuji v rámci úsporných opatření vlády ČR nepřijmout navýšení členského podílu a dále jednat o překlenovacím režimu, který by udržel ČR přímou účast na College of Europe a z dlouhodobého hlediska dále rozšiřoval počty vlastních studentů s ohledem na hájení národních zájmů státu v Evropské Unii. Pozornost by měla být věnována rovněž rozšiřování počtu českých studentů formou podpory nejenom úředníků ve veřejné správě, ale i formou podpory vybraných studentů českých univerzit, kteří jsou dobře odborně i jazykově vybaveni pro konkurenci s ostatními studenty této odborně vysoce náročné školy. Vzhledem k tomu, že velikostně srovnatelné země EU programově a dlouhodobě usilují o posílení svého vlivu na College of Europe, měla by ČR využít všech možností, které účast na chodu této významné instituce nabízí.

**Stručné curriculum vitae znovu navrhovaného člena správní rady
College of Europe Doc. Ing. Jiřího Patočky, CSc.**

Narozen 30. 3. 1951, v letech 1969 až 1974 vystudoval obor zahraniční obchod – mezinárodní vztahy na Vysoké škole ekonomické v Praze, diplomovou práci zpracoval na téma „Mezinárodní ekonomická integrace“.

Od roku 1976 asistentem Ústavu pro filosofii a sociologii ČSAV, kde se tematicky orientoval na problematiku regionální a mezinárodní komparace ukazatelů sociálního, ekonomického a kulturního rozvoje sídel a regionů. Na základě kandidátské disertační práce na téma „Územní celky ve světle metodologie regionálního plánování“ v roce 1985 přiznán titul kandidáta filosofických věd. Po listopadu 1989 přijat do nově založeného Sociologického ústavu AV ČR jako vědecký pracovník.

V roce 1984 přijat na dlouhodobou stáž k problematice demografie a územního rozvoje do INED v Paříži. V roce 1988 absolvoval stáž na univerzitách v Rostocku a Výmaru zaměřenou na rozvoj měst a území v evropských regionech. V roce 1990 absolvoval studijní pobyt k otázkám místní a regionální správy na Univerzitě v Amsterdamu. K těmto tématům se vztahovalo i několik studijních cest a konferencí v Německu, Norsku, Polsku a Francii spojených s publikační aktivitou. V 90. letech se zúčastnil dlouhodobého mezinárodního norskoo-amerického projektu Local Democracy and Innovation zaměřeného na budování struktur veřejné správy v zemích střední a východní Evropy. V roce 1999 absolvoval na pozvání vlády USA stáž na téma regionální rozvoj a obchod v rámci Euro-atlantických vztahů. Aktivně ovládá angličtinu, francouzštinu, němčinu a ruštinu, ve kterých přednáší na zahraničních univerzitách a institucích.

V 80. a 90. letech působil na MU v Brně a na fakultě architektury ČVUT. Externě přednášel na Filosofické fakultě UK a na Právnické fakultě ZČU. Od roku 1992 pracoval na Vysoké škole ekonomické v Praze jako vedoucí katedry veřejné správy a regionálního rozvoje na fakultě národohospodářské, jako garant studijního oboru veřejná správa a regionální ekonomika a stejnojmenného oboru doktorského studia. V roce 1993 na základě habilitačního řízení na Vysoké škole ekonomické jmenován docentem pro obor národní hospodářství a hospodářská politika. Od roku 1994 do r. 2000 byl proděkanem fakulty pro vědu, výzkum a zahraniční styky. Od r. 2000 do r. 2005 pracoval ve funkci prorektora pro vědu a výzkum a statutárního zástupce Vysoké školy ekonomické. V roce 2005 jmenován náměstkem ministra pro místní rozvoj, pověřen řízením sekce regionální politiky a evropské integrace a zpracováním Strategie regionálního rozvoje ČR, v únoru 2006 jmenován hlavním vyjednavatelem ČR pro oblast strukturálních fondů. Od prosince 2006 působí jako garant studijního oboru a vedoucí katedry na Vysoké škole ekonomické, je vedoucím katedry Arts managementu na VŠE. Jako docent přednáší na Filosofické fakultě Karlovy univerzity a na Právnické fakultě ZČU v Plzni. Je členem vědeckých rad Západočeské univerzity v Plzni a Univerzity Pardubice, akademické rady Vysoké školy polytechnické v Jihlavě, je zástupcem ČR ve Správní radě College of Europe v Bruggách. Je členem předsednictva a poroty pro udělování vědeckých cen Česká hlava, působí v poradních orgánech Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a Ministerstva kultury ČR.